

KOMPOZITOR
ALFI KABILJO
ZAVRŠAVA
SVOJU
NAJPLODNIJU
STVARALAČKU
GODINU



Alfi Kabiljo: »Sou biznis je kolo koje se neprestano kreće...«

Bilo je najprije govora o kući u kojoj stanuje sa svoje dvoje djece i ženom Alfi Kabiljo kompozitor zabavne muzike mlade generacije, o kući koju je sam projektirao, jer je diplomirani arhitekta. Svaki dio u toj etažnoj zgradi slagao je polako, s velikom pažnjom. Bilo je govora o Japanu u kojem je nedavno bio te na tom velikom susretu zabavnih nota dobio drugu nagradu. O Japanu nam je rekao da je to dehumanizirana zemlja.

★ Zašto? — upitismo.

— Mi Jugosloveni smo izraziti individualci, dok u Japanu postoji samo masa. Čudan je to osjećaj kad čekate da se nešto izmijeni svakog časa a ništa se ne mijenja. Stječete dojam da su oni samo kofačići bez otpora ali ipak svjesni svoje male funkcije, i to im je dovoljno za život. Možda mi Evropljani ne možemo to da shvatimo, ali i bolje je tako; ježim se pri pomisli da budem član takve zajednice.

★ Vjerujemo da nije to jedino što ste ponijeli sobom iz Japana.

— O ne, svakako, to je bio izvanredan doživljaj za mene. Kad smo išli u Rio, primili su nas kao autsajdere, čak u Japanu nije bilo tako a i plasman naše zabavne muzike je na to utjecao. Japanci su narod koji voli muziku, čudno je kako je oni osjećaju. S tim zgrčenim vječnim smiješkom sve primaju i ne znate koliko i kako to na njih zapravo djeluje. No, da su, uz Ameriku, zemlja s najvećim tržištem gramofona, dovoljno kazuje.

★ A Brazil?

— To je sasvim nešto drugo, dvije krajnosti, kod njih je festival u Rijju nacionalno slavlje. Oni sve svoje emocije bez srama iznose na ulicu. Imate dojam da sve vrije i da ste vi zapravo negdje umrtvljeni jer ne možete s njima da se veselite, opustite.

★ U Rijju ste dobili...?

— Zvanično drugu nagradu, kažem zvanično jer je prvim proglašavanjem bila dodijeljena nama prva nagrada, no onda se to brzo zataškalo i dobio ju je Brazil.

★ Kao arhitekt, recite nam nešto o glavnom gradu Brazila?

— U Braziliji je sve nastalo maštovitom konstrukcijom. Lucio Costa i Oskar Nimaer su mislili na sve, ali najmanje stoljeće unaprijed. Čovjek se osjeća tako malim, izgubljenim u toj organiziranoj monumentalnosti, ali je grad bez duše, u njemu tek počinje da se formira život. Prostor u kojem bi trebalo da boravi čovjek velikih je dimenzija, stiješnjenih svodova koji stvaraju iluziju pritiska i potrebu da izadete napolje.

Alfi Kabiljo je mlad, ambiciozan marljiv, govori nekoliko jezika (njemački, engleski, italijanski, francuski, španjolski, ruski).

★ Kamec ste krenuli!? — povikamo kad nam ih je nabrojao.

U TOKU S VREMENOM

— Moj djed je govorio deset jezika, u našoj porodici je to nekako nasljedno. A vjerujte, mnogo mi pomaže to znanje jezika, sve mi je otvoreno i dostupno, u civiliziranom društvu ipak se sve svodi na riječ.

★ Već deset godina s uspjehom se javljate u svijetu zabavne muzike: 1961. na Zagrebačkom festivalu dobili ste prvu nagradu za pjesmu »Cvrčak i mrav« i od tada mnoge nagrade na domaćim festivalima, a ova godina vam je najplodnija: druga nagrada u Rijju, druga u Tokiju i druga u Opatiji. Prvu ste odnijeli na Malti 1968. i 1969. Vaš prvi mjuzikal »Velika trka« doživio je u jednoj godini tri predstave u Rijeci Beogradu, Zagrebu. Recite nam, kad zapravo sve to radite s vaših jedva trideset godina.

— Imam sreću što puno i brzo radim, u ovom poslu sou biznisa, kad čovjek upadne u taj krug, mora i ostati. To je kolo koje se neprestano okreće. Da ne biste ispali, morate trčati, biti prisutan kako fizički, djeli-ma još više, jer u protivnom netko odmah uskače i gubite pozicije. Ali znam se i zaustaviti, teško je slo-žiti kruške i jabuke, ali meni deset dana skijanja mogu značiti više nego dva festivala. Hoću reći: ne želim postati robom posla koji obavljam, što se dogodilo s većinom mojih kolega.

★ Je li to jedini razlog?

— Naravno da nije jedini, prvo je to zaista da ne budem rob svog posla iz stalne potrebe da se potvrdim, ja sam potpuno svjestan koliko vrijedim ali toliko toga ima u svijetu što želim vidjeti, opipati. Ja radije gledam dobar film nego da napišem četiri aranžmana koja donose novac. Volim da osjetim život, naravno da mi je drag prestiž ali treba znati i voljeti živjeti. Ja stvarno mogu iz rukava sipati melodije ali profesionalac mora dobro razmisliti, sagledati arhitekturu muzike i biti nov.

★ Može li se naš svijet zabavne muzike, mislimo na pjevače, kompozitore, muzičare, staviti uz bok klasičnu svjetsku zabavnu muziku?

— Apsolutno može, po pjevačkim grlima, da tako kažem, muzičarima i kompozitorima, ali po poslovnoj smo daleko iza, a o tehničkim mogućnostima da i ne govorim, pa o propagandi...

★ Zašto je to tako?

— Vidite, tehnika snimanja napreduje strašnom brzinom, konkretno, mi u Zagrebu nemamo ni pravi studio za snimanje muzike a Zagreb je naš vodeći centar po produkciji zabavne muzike. U studiju »Istra« snima se po 24 sata, osim toga, uređaji koje imamo već su za deset godina zastarjeli.

★ Kako je došlo do te indolentnosti?

— Jednostavno zato što je ljudima koji su kompetentni za razvoj muzike mislim potpuno svejedno. Da nas se u svijetu snima na 12—24 kanala a mi još snimamo jednim. Međutim, kako su Jugosloveni talentirani i maštoviti, oni se snalaze s puno umijeća i truda pa snimke zvuče kao da su snimljene na 12 kanala. Što se poslovnosti tiče, tu nema nikakve dileme, entuzijazam ima svoje granice, a samo od njega se i kratko živi. Vani se stimulira ličnim profitom i svi imaju računa a vjerujte, to je najvažniji uvjet za dobro poslovanje.

★ U tu neposlovnost, može li se svrstati i naš tradicionalni slab plasman na pjesmi »Eurovizije«?

— Svakako, za »Euroviziju« se uvijek loše izabere pjesma jer 20 odsto ljudi koji sjede u raznim tijelima za izbor pjesme nemaju ljubavi ni praktičke veze sa zabavnom muzikom pošto oni na to periferno gledaju.

★ Što je s mladim pjevačima, ima li ih?

— Pa znate što, ima ih, samo treba pročačkati, kompozitori i aranžeri moraju razviti potrebu za kreativnim plasiranjem novih glasova. Oni postoje, Jugosloveni su talentirani. Smatram prije svega da čovjek treba da bude talentiran i izvrstan profesionalac.

★ Što za vas zapravo znači biti profesionalac?

— Znači ovladati muzičkom vještinom. No, najidealnije je kad je kompozitor ujedno i aranžer i dirigent, samo tako se može održati, znači treba biti profesionalac, treba biti brz i ekspeditivan.

★ Zar se na tome iscrpljuju neopodnošnosti za čovjeka?

— Ne, mora imati smisao za dobro i pravilan kontakt s ljudima i, što je vrlo važno biti u toku s vremenom, pratiti sve što se zbiva u svijetu.

★ Kad je kompozicija gotova i da te je pjevaču, što od njega zahtijevate?

— Pjevač mora shvatiti što kompozitor hoće, ali ja ne volim nametati, ostavljam pjevaču veliku slobodu u interpretaciji, aranžman je bitan da taj sklad bude zaista sklad.

★ Na čemu sad radite?

— Pišem muzku za film, radni naslov mu je »Prvo pijanstvo« a za televiziju sa Grgićem spremam »Dra molet po čiri biriju«.

★ Što želite?

— Da budem zdrav i da ne bude rata.

★ Mislite li da će ga biti?

— Ljudi su, ipak, došli do saznanja da rat ne vodi ničemu, mađa je rat selekcija. Mislim da ne bi imalo smisla po treći put tjerati svijet u katastrofu u jednom stoljeću.